

B. A. R. P. R.

II

7919

G

ABECEDAR

MACEDO-ROMÂN

INTOCMIT DE

VIRGILIU STOICESCU, CONST. I. NAUM

și

CONST. PETRESCU-BIRINA

Carte aprobată de Onor. Minister al Cultelor și Instrucțiunii publice
prin adresa cu No. 3161 din 29 Martie 1900.

BUCURESCI

—
IMPRIMERIA STATULUI

1900

ABECEDAR

MACEDO-ROMÂN

INTOCMIT DE

VIRGILIU STOICESCU, CONST. I. NAUM,

și

CONST. PETRESCU-BIRINA

Carte aprobată de Onor. Minister al Cultelor și Instrucțiunei publice
prin adresa cu No. 3161 din 29 Martie 1900.

BUCURESCI

—
IMPRIMERIA STATULUI
1900

Tóte exemplarele vor purta semnătura autorilor.

Virgiliu Florescu Cost. J. Nănnu

Petrescu Birinț

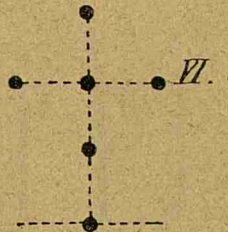
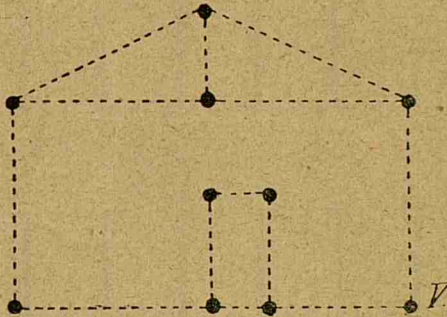
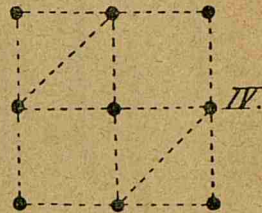
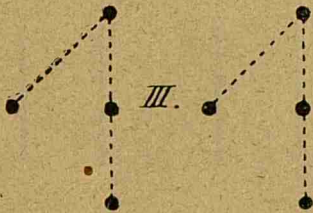
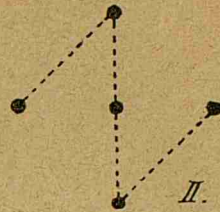
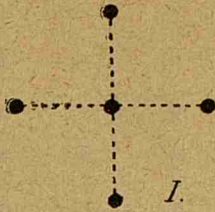
Domnului

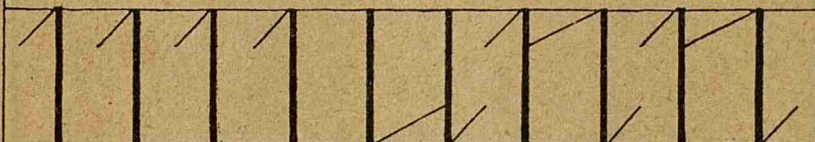
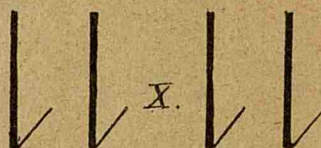
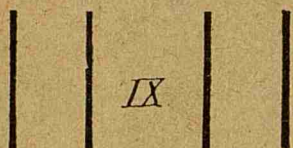
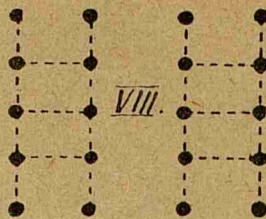
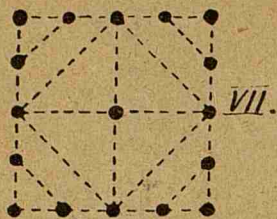
Tache Ionescu

Ministru al Instrucțiunii publice și al Cultelor

Reinvietorul culturii

Macedo-Române.

XI.

XII.

XIII.

XIV.

l i n

l l l

i i

n n n

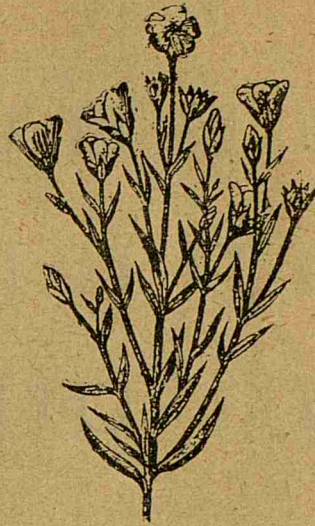
l i l i l i l i l i

l i n l i n l i n

l l l l i i i i

n n n n i l l i n

l i n l i n l i n

u n

u u u u

n n n n

un un nu nu

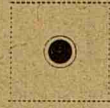
in ui inu nu un

un u u u n n n

nu un un un nu

i u n u i u

un lin

nel

eee ll

ne ne nel nel

le le ne le lu

nel nel nel

nn ee nl ee

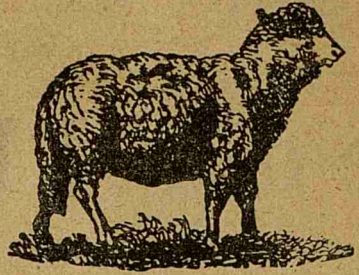
ee ll el nel

nel un nel

m̄ i e l

m̄ m̄

i m̄ i

m̄ m̄ i m̄ i m̄ i m̄ i

m̄ i e l m̄ i e l

m̄ i e l m̄ i e l

m̄ m̄ m̄ m̄ i i e e l l

m̄ i e l m̄ i e l

m̄ i e l m̄ i e l

will

un m̄ i e l

un m̃iel nu

lin ni nun

m̃iel nel leane

le li lu ne ni

un m̃iel nu

lin ni nun m̃iel nel leane

le li lu ne ni

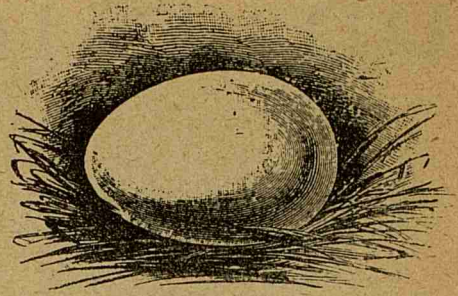
numă *numă*

o u

o o o

ou ou

un ou ou nou

un ou ou nou

o o o o u ou

o u ou nou

o n u nou

ou nou un

un

o m

o m l u

o m l u

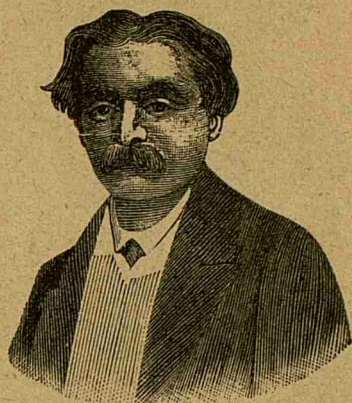
un om

m o l l u m e o m l u

o m m u m o m e

o m l u l u m e n o ũ

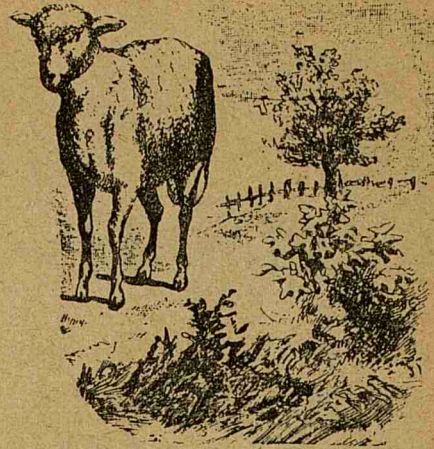
o m l u un

o a e

a a a

oae

ao oae ae ao

a o o a e a e a o

oae a a a ea

a a a o o o e e e

aeo oea nanu lale

ma ma nu na

a u ă

a a ă ă

ună auă lună

u n ă a u ă l u n ă

ă ă ă ă a a a a

u n ă a u ă l u n ă

m n n m m ă n ă

l a l e l i l o l ă l a l ă

m a m ă m i n e m i l ă

m i l ă m a m ă m i n e m i n ă

ou nou un
am ună oae eu
oae auă om
ună oae un om
lună mamă na

mine miel lene nel
am un ou nu am om
an am nuna

*ou nou un am ună oae
oae auă om oae*

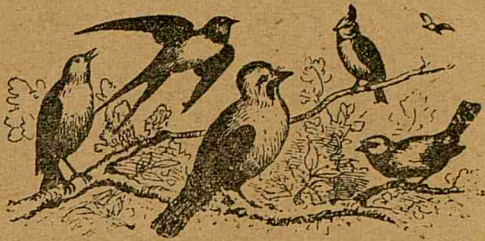
*ună oae un om
lună mamă na*

mine miel lene nel

ppp

puliu

pppp

pu pu pa pă pe pi

puliu pune

pppp li liu

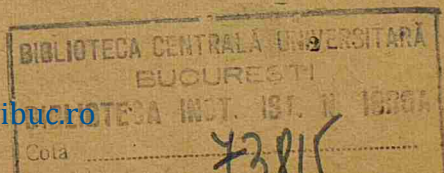
puliu uliu

pa pă pe pi pu

pune puliu peană

ampuliu pi apă

a p ă

c c c c c

c a l c u

c o c u c a

c c c u

c a l p a c l a c

c a l e c a p f a c

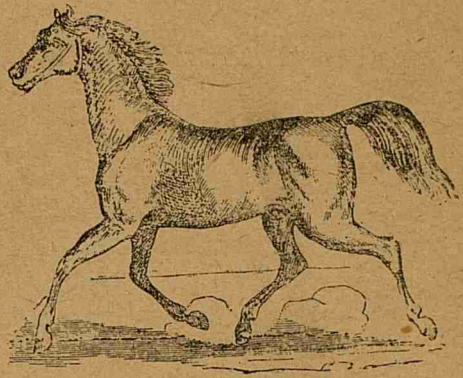
c c c c a c o

c a l c a l e c a p

ṁ i c ṁ i c ă

a m c a l ṁ i c n u a m

c a p c a l l a c ṁ i c c a l e ṁ i c ă

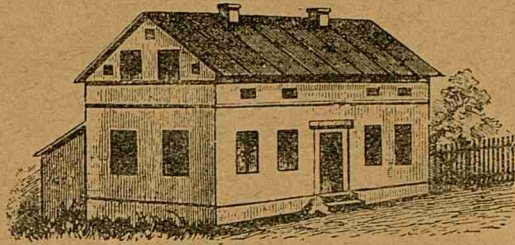

o o o o

c a s a

s a s i s o

o s p i s u

s s s s casa mică

lasă calu mic

casa masa nu am

s s s s casa la să

s s s s ca sa la sa

lână mână masă

ună masă ună casă

s a s i s o s u

lână mână masă

c â n e

p â n e

c â n e l e

c â n e l e

un câne am eu

cal cap câne

c â n e ca să l a s ă

un cal și un câne

pasa masă mulă

mulă câne pasa

u ș ă c a s ă m a s ă

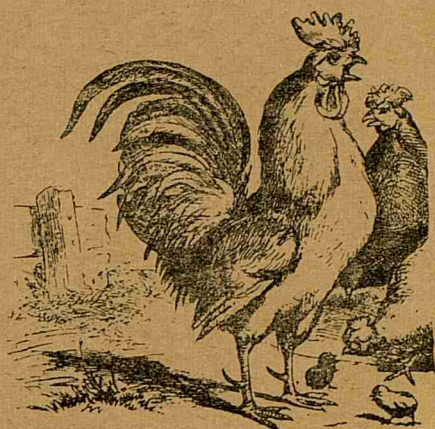
t t t t

c u c o t

t o c t u t ă

t t t t

c u c o t

u n c u c o t t i n e

t a t ă t o t t u t ă a l u a t

l u a i c ă n e l e

t t t c u c o t

t o t t u t t i n e t u

n u a m c a l

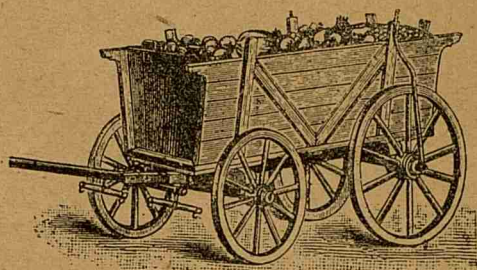
t a t a l u ă

m a s a ' n c a s ă

z z z z z

arocul

a z ă mare

n u a z e p a z e

r r r r r

ară a r e a rocute

are mare cap ca ma

care are sare calu nu arsare

r r r r r a r e r i

a roș ru a ră a rocute

ma sa ca sa ca re a re

soa-re-le a-re lu-mi nă

un nu are mare

cu-cot și câ-ne mic

om lu a re cal ma re

nu are ou mic ni mic

oaea are miel mare

mielu nu are lăna mare

ca sa a re u șa mi că

luplu nu are casă

un om are mare cucot și câne mic

nu are, ou mic, oaea are miel

mielu are lână, luplu are casă

casa nu are use mare

Și a micul resp mare

f f f f fa fe

fu ră fea ta fi fo

feata coase cade

fauă foale fură

fff ff fa fe fi fo fu

fu ră un ou am

fu-lior, fum-lu nu a-re foc

fea tu coa se si nu are fu lior

șapta arauă

șauă, foale

șeclu nu arde

b b b b

ba-bă bu-nă bană

bi-ne coa-se fea-ta

ma-ma a-re mâ-nă bu-nă

ta-ta nu a-re câ-ne bun

b b b b b ba be bi bo bu

bana are bună, feata coase bine

nuna nu are mâna bună

tata are cal bun

boiu mare are carne

tu lac în not

Ū Ū Ū Ū Ū

vaca ūvine veade

ūinlu easte aroș

a ūi ta scoa te auă

valea are apă

ŭ ŭ ŭ ŭ ŭă ŭe ŭi ŭu ve

ŭin lu ŭis lu vea de

avita scoate auă

ŭinlu easte aroș

steaŭa scoate ūveaspea

li li ce mu șa tă

vaca are lapte

g g g g g

g a g u g u r a g o l

g u r ă g a r g r ă n

gre-cu gra-su

g g g g ga go gu

gu ra ma re gu r ă goa l ă

gr ă nu gro su gre cu gras

car ne c ă ne țe ru

ce ci țe a pa ți na l tea ți re

ge gi ge ru gea na

gura are gingie aleagere

d d d d Ț

da dă da re de du

du pă ga du Țea Țit

eu am Țin Ți Țea Ți te

la ună mână

d d d d da de di do du

da da a re pi tă bu nă

dă ne și a na uă da do

că tu Ța nu a giun Țe

tu Du la pe

că ce plăn de

bu tea a re mul te doa ge

nēs tra de bu tea tru çi lar

da da a re grai u lu dul ce

ta te ti ța țe ți

ța pu ți ne pu țu

șap lu a re da uă coar ne

că lu șa a ca șa șoa ric lu

că-țe-lu a-la-tră

ța țe ți șo șu

șea ra eas te ma re

puț lu a re apă a ra ce

pi cu rar cu fluera
pi cu rar 'lu are multe
oi și un
câ ne

pi cu rar
cu fluera
are un
câ ne

picuraru vine, oca mârde
luplu are gura mare
oca are un miel

v o c a l e

a e i o u ă â é ó

a e i o u ă â é ó

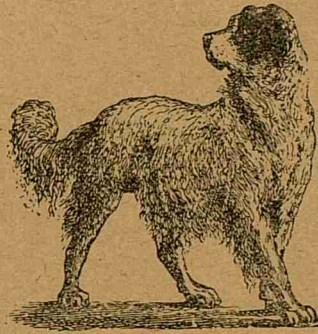
câ ne le a la tră

câ ne le a la tră un

om

a rău

u n

o m v i n e s ă f u r ă

pi cu rar lu nu are câ ne

câ ne le a la tră

câ ne le are caplu mare
n ă s are gura g ă l ă , gardul easte m ă c

consonante

b c d f g l m n p

r s t v ș ț m ă n ă

fi ri da a re gea me

fi ri da és te ma re

casa are firidă

casa are ună firidă

cătuşa este albă

că tu şa

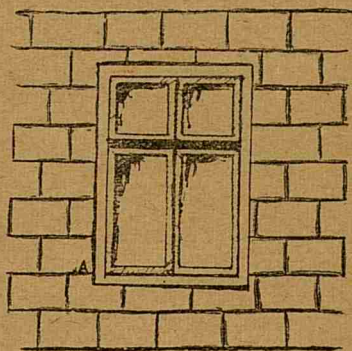
és te al bă

ca sa

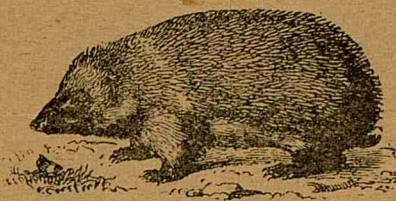
a re fi ri dă

fi ri da a re gea me

casa a noastră este bună

a ri ciũ

a ri ciũ

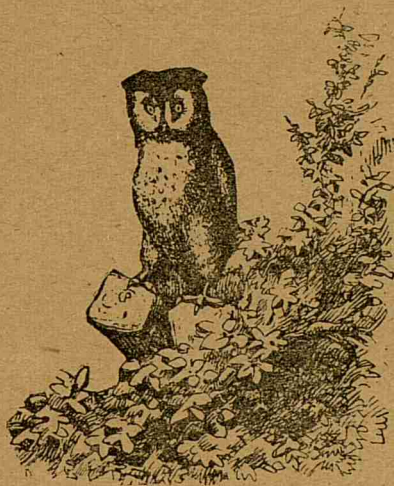
ariciũ

ariciũ

un ariciũ mic

un a ri ciũ mic

b u f

b u f

buf

buf

buf lu

buf lu

buflu

buflu

buf bu flu  s te ma re

buf *bu flu  s te ma re*

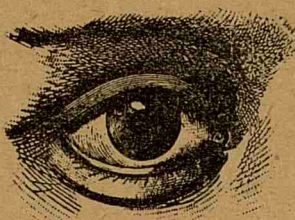
o cliu

o cliu

o cliu

o cliu

un o cliu

un o cliu

unu ocliu

unu ocliu

mușat

mușat

un ocliu mare

un ocliu mare

— — — — —
D d da, de, di, do, du

da, de, di, do, du

Dd

da da, da lă, da re, dor di da da

da da, da lă, da re, dor di da da

— — — — —
B b ba, be, bi, bo, bu

ba, be, bi, bo, bu

Bb

bu n, bu nă, ba nă, ban că, ba bă

bu n, bu nă, ba nă, ban că, ba bă

ca, ce, ci, co, cu

C c

ca, ce, ci, co, cu

C c

cap, ca le, car ne, că ra re, cal, çer

cap, ca le, car ne, că ra re, cal, çer

na, ne, ni, no, nu

N n

na, ne, ni, no, nu

N n

na re, nu ma, nel, ni pot, noa tin

na re, nu ma, nel, ni pot, noa tin

ma, me, mi, mo, mu

M m

ma, me, mi, mo, mu

M m

ma ma, mea sa, mă na, m̃i lă, m̃ic

ma ma, mea sa, mă na, m̃i lă, m̃ic

la, le, li, lo, lu
L l *la, le, li, lo, lu* *L l*

la le, lap te, lin gu ră, lă cri mă
la le, lap te, lin gu ră, lă cri mă

pa, pe, pi, po, pu
P p *pa, pe, pi, po, pu* *P p*

pea nă, par te, pi tă, pă du re
pea nă, par te, pi tă, pă du re

ra, re, ri, ro, ru
R r *ra, re, ri, ro, ru* *R r*

Ro ma, a-ro cut, a-rău, A-ro măn
Ro ma, a-ro cút, a-rău, A-ro măn

sa, se, si, so, su

S s sa, se, si, so, su S s

sa re, sa pă, scoa lă, stea uă

sa re, sa pă, scoa lă, stea uă

da, de, di, do, du

D d da, de, di, do, du D d

da dă, dea dit, di uă, der

da dă, dea dit, di uă, der

fa, fe, fi, fo, fu

F f fa, fe, fi, fo, fu F f

fra te, fa ce, fi cior, fu de, foc

fra te, fa ce, fi cior, fu de, foc

T t ta, te, ti, to, tu T t
ta, te, ti, to, tu

ta ta, ta ce, tu tă, ti ne, to ra

ta ta, ta ce, tu tă, ti ne, to ra

G g ga, ge, gi, go, gu G g
ga, ge, gi, go, gu

gă li nă, găr nu, gu ră, gol

gă li nă, găr nu, gu ră, gol

Ț ț ța, țe, ți, Țo, țu Ț ț
ța, țe, ți, Țo, țu

Țap, Ța ră, Ți ne, Țin cu

Țap, Ța ră, Ți ne, Țin cu

ha, he, hi, ho, hu

H h *ha, he, hi, ho, hu* Hh

hoa ra, ha ne, hi tru, har lu

hoa ra, ha ne, hi tru, har lu

va, ve, vi, vo, vu

V v *va, ve, vi, vo, vu* Vv

va le, v̄in, v̄is, vea ră, vear gă

va le, vin, vis, vea ră, vear gă

ja, je, ji, jo, ju

J j *ja, je, ji, jo, ju* Jj

joc, jer, jale, jilire, jug, jōcă

joc, jer, jale, jilire, jug, jōcă

za, ze, zi, zo, zu
Z z *za, ze, zi, zo, zu* Z z

za ce, zic, ze ce, zer, zo re

za ce, zic, ze ce, zer, zo re

Vocale

a, e, i, o, u, ă, â, ă, ê

a, e, i, o, u, ă, â, ă, ê

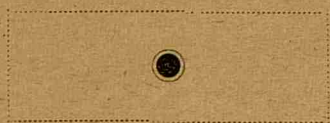
Consune

c d f g h j l m n p

c d e f g h j l m n p

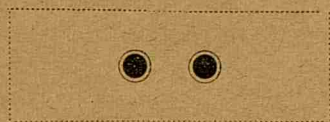
r s t v z

r s t v z

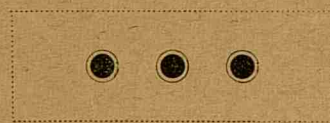
unu 1 1 1 1

unu 1 1 1 1

dauă 2 2 2 2

dauă 2 2 2 2

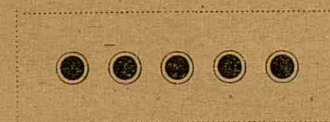
trei 3 3 3 3

trei 3 3 3 3

patru 4 4 4 4

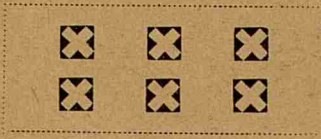
patru 4 4 4 4

șinci 5 5 5 5

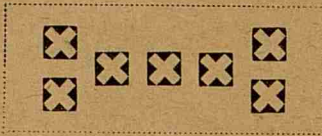
șinci 5 5 5 5

1 2 3 4 5 1 2 3 4 5

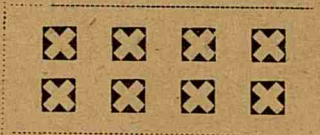
șase 6 6 6 6

șase 6 6 6 6

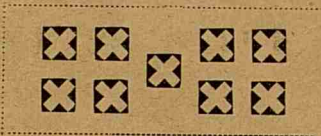
șapte 7 7 7 7

șapte 7 7 7 7

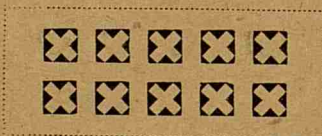
optu 8 8 8 8

optu 8 8 8 8

novă 9 9 9 9

novă 9 9 9 9

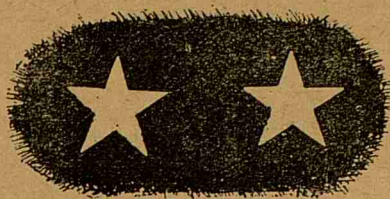
zaçe 10 10 10

zaçe 10 10 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

sté-le
pi çer

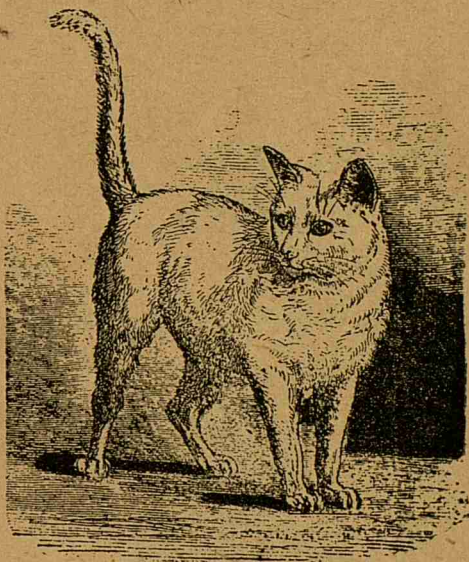
*sté-le
pi çer*

u-nă stea-ură al-bă și mu-șa-tă
u-nă stea-ură al-bă și mu-șa-tă
noap-tea sun-tu mul-te sté-le pi çer
noap-tea sun-tu mul-te sté-le pi çer

u-nă că-tu-șe
mu-șa-tă

un că-ne vi-ne
și as-pa-re că-
tu-șă

că-tu-șă fu-și
tu cu-pa-cu

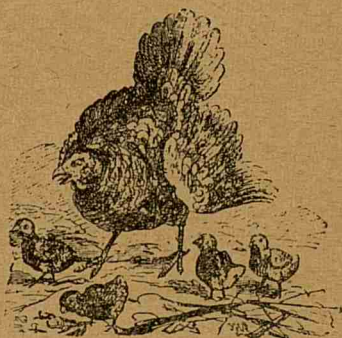

dada are. bana easte dulce

Cap-lu a-re per
Ca-lea du-țe la că-ra-re
Un câ-ne a-la-gă pi că-ra-re
Da-la és-te al-bă
Dor di fra-te vrut

U-nă gă-li-nă
mu-șa-tă

Hoa-ra ea-ste
ma-re

A-pa hear-be
Jear-lu ar-de

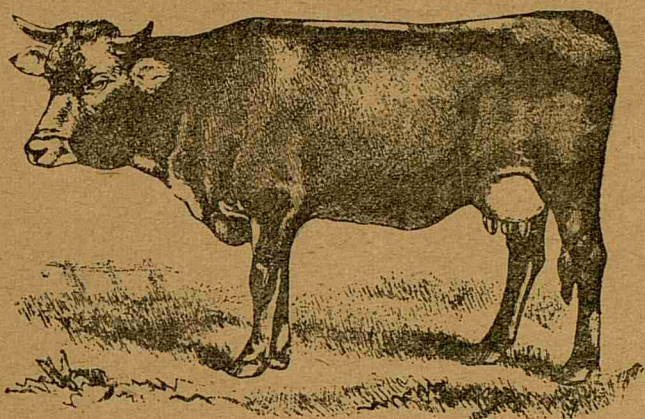
Aliu-lu eas-te al-bū
Da-da ba-gă mea-sa

Nu-na are m̃i-lă

Mi-ne es-cu m̃ic

Căñi-li sun-tu tu pă-du-re

Bi-cu-rar-lu vi-ne la puț

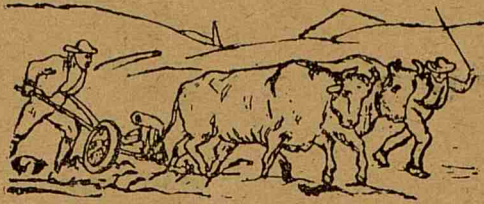

Va-ca a-re lap-te și vi-țel

Vim-tul és-te a-ra-țe

Țap-lu s'du-țe în va-le

Mea-re-le sun-tu dul-çi

om-lu a-ră a-gur-lu

om-lu a-ră a-gur-lu

om-lu a-ră a-gur-lu

a-ră cu plug-lu

a-ră cu plug-lu

a-ră cu plug-lu

boi-li trag cu greu plug-lu

boi-li trag cu greu plug-lu

boi-li trag cu greu plug-lu

oï-le m̃er-gu la sta-ne

oï-le m̃er-gu la sta-ne

zî-ũa şed la me-ri-za-re

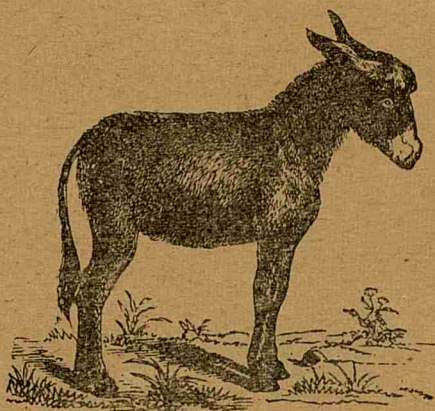
zi-ũa şed la me-ri-za-re

la sta-ne li mul-gu pi-cu-rar-li

la sta-ne li mul-gu pi-cu-rar-li

lap-te-le  s-te al-bu ŝi dul- e

lap-te-le  s-te al-bu ŝi dul- e

Un gu-mar cu să-mar

Un gu-mar cu să-mar

să-mar-lu és-te greũ și ma-re

să-mar-lu és-te bun

gu-mar-lu és-te bun

gu-mar-lu és-te bun

Pe-tru a-re un gu-mar

Pe-tru a-re un gu-mar

So-ra tór-çe cu
dru-ga

*So-ra tór-çe cu
dru-ga*

fur-ca are lă-nă
fur-ca are lă-nă

Lă-na é-s-te la-e și al-bă

Lă-na é-s-te la-e și al-bă

di lă-nă se ț-a-se și-ac-lu

di lă-nă se ț-a-se și-ac-lu

una și cu una fac două $1 + 1 = 2$

doă și cu doă fac patru $2 + 2 = 4$

trei și cu trei fac șase $3 + 3 = 6$

patru și cu una fac cinci $4 + 1 = 5$

cinci fără una armăn patru $5 - 1 = 4$

patru fără doă armăn doă $4 - 2 = 2$

doă fără una armăne una $2 - 1 = 1$

șea-se și cu una fac șea-te $6 + 1 = 7$

șeap-te și cu u-na fac op-tu $7 + 1 = 8$

op-tu și cu una fac na-ură $8 + 1 = 9$

na-ură și cu u-na fac da-țe $9 + 1 = 10$

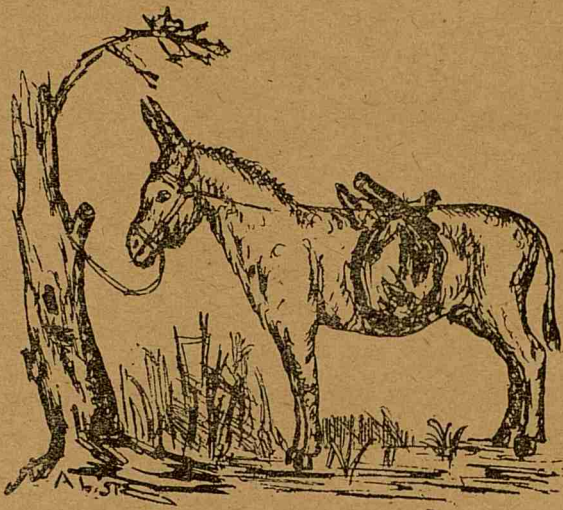
da-țe fă-ră da-ură fac op-tu $10 - 2 = 8$

op-tu fă-ră da-ură fac șea-se $8 - 2 = 6$

cin-ți fă-ră da-ură ar-măn trei $5 - 2 = 3$

șea-se fă-ră trei ar-măn trei $6 - 3 = 3$

op-tu fă-ră pa-tru ar-măn patru $8 - 4 = 4$

Gu-mar-lu a-re să-mar-lu în-căr-cat. Gu-mar-lu é-s-te al Ni-co-la. Ni-co-la s'du-se cu gu-mar-lu în cir-și-e. Ac-lò Ni-co-la va s'vin-dă pră-mă-tie. Ni-co-la a-min-tă mul-ți pă-razi. Cu pă-razi Ni-co-la a-cum-pă-ră tur-lii, tur-lii di lu-gu-rii di 'n cir-șie. A-cum-pă-ră stra-nîe mu-șa-te ti Ghe-or-gha-chi. A-cum-pă-ră că-r-ți și cun-di-lie. Tu-te lu-gu-rii-le li bă-gă pi să-mar. Să-mar-lu îl ba-gă pi gu-mar.

Ni-co-la vi-ne di 'n cir-șie cu
să-mar-lu în-căr-cat.

Ghe-or-ga-chi îl vea-de di
di-par-te.

Ni-co-la dă al Ghe-or-ga-chi
lu-gu-rii-le mu-șa-te din cir-șie

Ghe-or-ga-chi ju-ca și a-ră-
dea di ha-raună.

Caspitilli s'ved la ananghe

Oi-le s'duc în sus la sta-ne.
Oi-le sun-tu mul-te.

Pi-cu-rar-lu le a-vea-glie cu
câni-li.

Luchî-li mă-ca oi-le.
Oî-le fug di luchî.
Oî-le sun-tu la sta-ne.
S'fea-çe nóp-te.
Nóp-tea oi-le dor-mu.
Câñi-li nu dor-mu.
Pi-cu-rar-li s'bă-ga-ră că
s'cur-ma-ră.

Un lupvî-ne. Câñi-li a-la-tră.
Pi-cu-rar-li s'diș-teap-tă. Oî-le
s'diș-teap-tă. Mîe-li stri-gă.
Pi-cu-rar-li ved lup-lu. Câñi-li
muș-că lup-lu. Pi-cu-rar-lu vâ-
tă-mă lup-lu.

.....
Lup-lu per-lu mu-tă.

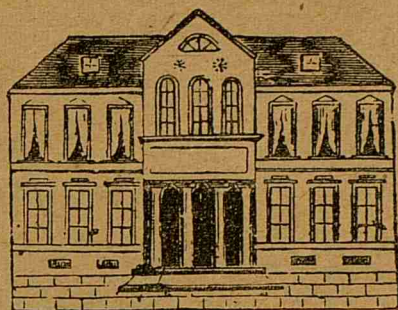
Ma hu-chea nu.
.....

Angucitoare

Mîc escu
Minut escu
Tută lumea u'nvescu!

(?)

Casa

Căn-du mu-tres-cu ca-sa vedū pa-tru murī, u-nă, i-că ca-ma mul-te fi-rizī, u-șa și a-co-pe-ră-min-tul i-că tă-va-nea.

Tu-te a-is-te lu-gu-rii sun-tu lip-si-te la u-nă ca-să și fă-ră nă-se, ca-sa nu poa-te să hi-bă cum lip-sés-ce și noi nu pu-tem să bă-năm tu nă-să.

Mur-li nă a-veag-lie di vim-turī și ar-coa-re; a-co-pe-ră-min-tul di ploī și neaū-ă; pi tu fi-rizī in-tră a-er-lu cu-rat și lu-mi-na și pi tu u-șe in-trăm și in-șim din ca-să.

A B C D E F G H

I J K L M N O P

R S T U V X Z

A B C D E F G H

I J K L M N O P

R S T U V X Z

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

I II III IV V VI VII VIII IX X

10 = X

40 = XL

100 = C

20 = XX

50 = L

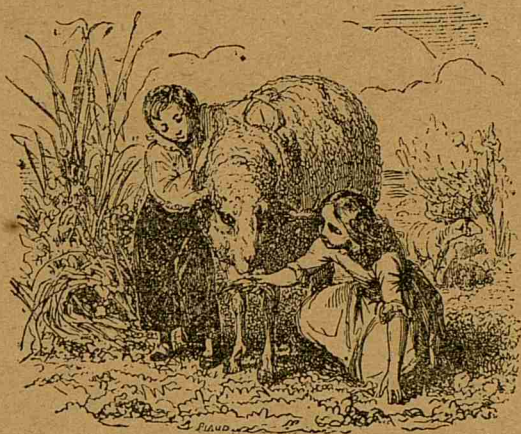
500 = D

30 = XXX

60 = LX

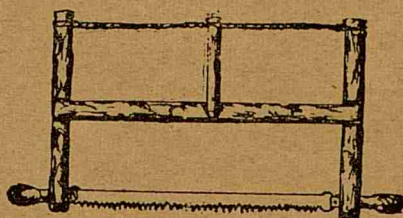
1000 = M

Mie-lu blând i-că i-mir
su-ge la da-nă oi.

S-li daũ zî-se A-na,
pu-ți-nă iar-bă a-iș-tei
oi, că di lâ-na a-liei mi
fa-çe da-da stra-niũ.

*Nu se-as-pa-re lup-lu de
chê-lea a oie-l'ei.*

Cu șa-ra s'ta-lie lém-ni-le.

Sca-ra és-te bu-nă.

Să-ha-tea és-te
pi mu-ri.

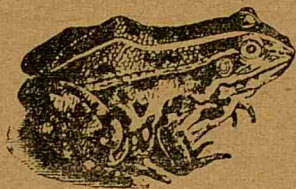
Ně-să nă spu-ne
cân-du és-te chi-
roũ-lu di lu-cru și
ti în-vě-ță-tu-ră.

Chi-roũ-lu tré-çe a-
vô-ñi-a. Să-ha-tea im-nă
și a-gu-dేశ-ce. Chi-roũ-
lu sta 'n loc și se dis-
cur-mă.

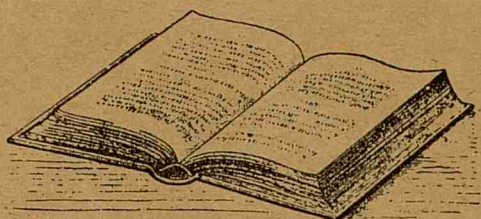
Ca-lul paș-te iar-bă pi
câm-pu.

Brós-ca im-nă a-nar-ga.
Ně-să s'du-țe pi-tu iar-
bă și tru a-pă.

Tu-tă nóp-tea brós-ca
cân-tă.

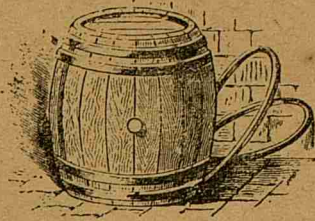
Chi-cu-tă di chi-cu-tă ne
um-plu ba-ra ma-re.

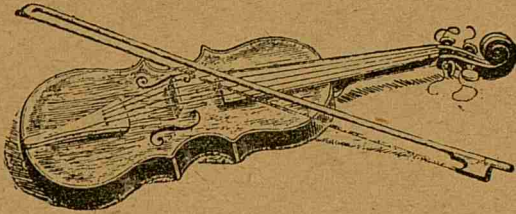
Pi car-te ghiu-vu-sim.
Car-tea a-re mul-te frăn-ze.
Pi frăn-ze sun-tu scri-a-te
mul-te is-to-rii mu-șa-te.

Sbor-lu dul-çe ós-peți-li a-
dav-gă; lim-ba a-țea ce grăe-
ște mu-șat în-cli-nă-ciuñi-le
bu-ne a-du-nă.

*Mul-te ori nu a-du-țe an-lu și
pó-te să a-du-că zi-ua.*

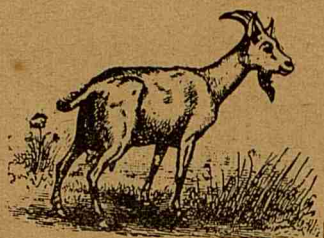

Bu-tea é-s-te fap-tă di lem-nu.
Tu bu-te s'ba-gă ṽin.

Chi-ma-ne-a é-s-te m̃i-că.
Cu chi-ma-ne-a cân-tă chi-
ma-ne-gi-lu.
Chi-ma-ne-a a-re ar-cuș și
cór-de.

*Bu-tea gó-lă a-su-nă ca-ma
ghi-ne di-căt a-șea îm-pli-nă.*

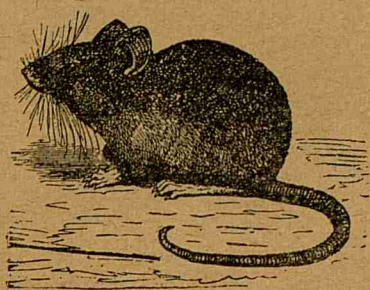

Ca-pra a-re cór-ne-le ma-rî.
Ca-pra dă lap-te mul-tu, lă-
nă și car-nea a lîeî.

Ca-pra é-s-te u-nă din prăv-
zi-le a-çé-le ca-ma a-hăr-zi-te
și lip-si-te a omŭ-luî.

*Li-u-a a-çea bună sê cu-nós-ce
de di-mi-nea-țã*

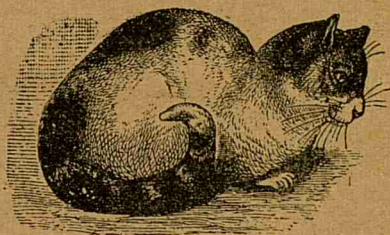
Să nu hiî ef-tin la fă-ri-nă
și să te scum-pești la tă-rî-țe

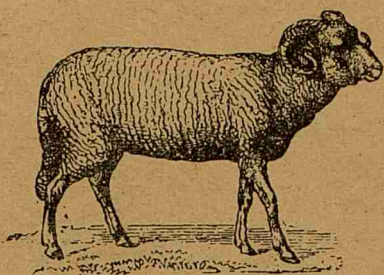
Só-ric-lu a-re có-da lun-gă.
Că-tu-șa va s'a-ca-ță só-ric-lu.
Só-ric-lu s'as-cun-de tu gu-vă.

Că-tu-șa cu chi-pru nu a-ca-ță

só-re-çi

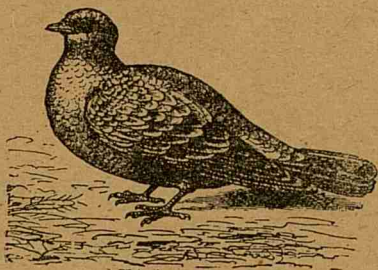

Căndu că-tu-șa nu-e a-ca-să
Só-ri çi-li gió-că pri mé-să

Bir-bec-lu im-pun-ze cu cór-
ne-le.

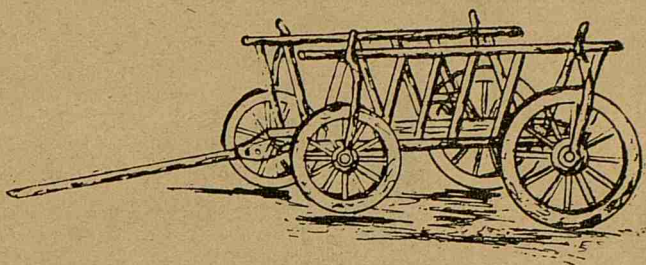
Nēs a-re cór-ne vār-tó-se.

Po-rum-bul és-te un pu-liu.
Po-rum-bul as-bó-ră a-vo-
ñia.

Angucitóre

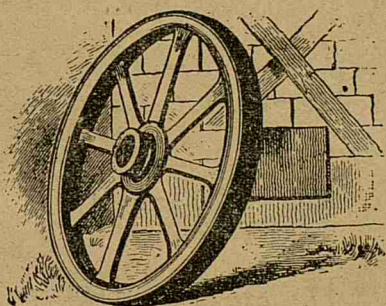
Cu-ciũ-bă us-ca-tă
U sco-li în-căr-ca-tă
Și-o ala-și dis-căr-ca-tă
(?)

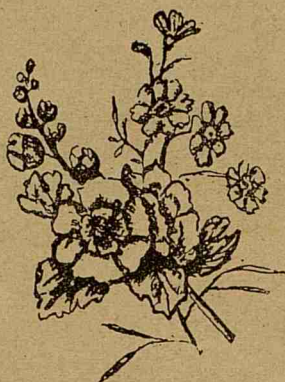
Că-ru-ța i-că che-ra é-s-te lu-
cra-tă di lem-nu și her.

Că-ru-ța a-re pa-tru a-ró-
cu-te.

A-ró-cu-ti-le sun-tu a-ru-cu-
tó-se. Nă-se s'ân-vêr-tes-cu a-
vô-ñia.

Ti la hó-ra çi se vé-de nu
lip-sés-ce că-lă-uz.

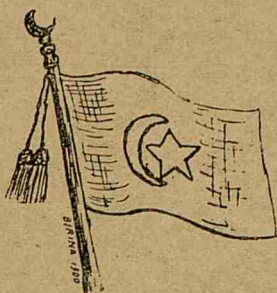

Fi-cior-li s'a-gió-că pi căm-
pu.

Năși a-du-nă li-li-ce.

Li-li-ci-le cres-cu la lu-mi-
na a só-re-luî. Li-li-ci-le sun-
tu mari și mu-șa-te.

Fi-cior-li a-du-na-ră un stog
di li-li-ce și-li du-si-ră a-ca-să.

Flamura este aroșe. Pi nă-
să se află cusută ună giumi-
tate di lună și ună steauă al-
bă.

—CRUȘUVA.—BITOLIA.—PĂRLEAP.—
—OHRIDA.—BIRINA.—TĂRNOVA.—
—MAGAROVA.—CLISURA.—BLAȚA—
—MULOVIȘTE.—HRUPIȘTE.—
—BEALA.—NEVEASCA.—VERIA.—
—FURCA.—IANINA.—BĂEASA.—
—VELES.—SCOPIA.—BERAT.—

GRĂDINA CU FLORI, ICĂ LILICE

Viniți frați, viniți surori

Viniți s'adunăm flori

Flori, și le-avem siminată

Și cu apă le-avem udată.

Florile tu grădină cresc

Ti ațeli și li muntrescu.

Tufe apoi să li ligăm,

Ali dade să-i li dăm,

Și ași să-li spunem,

Că noi vreau li-avigliem.

RUGĂCIUNEA A SCOLARULUI

Sânte Dómne, Dumniđale,

Vérsă orăcłuni-le a tale

Pisti mine care escu

Ȑic și fă-me mare s'crescu

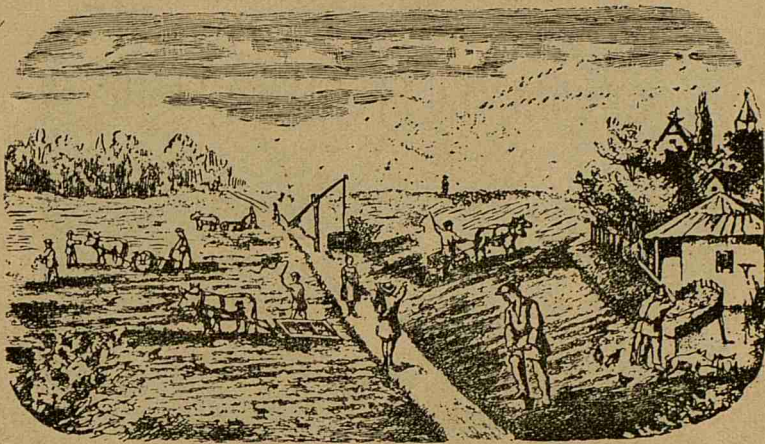
Pitręci-mł din ęer putere

Ca să 'nvețu carte cu vrere,

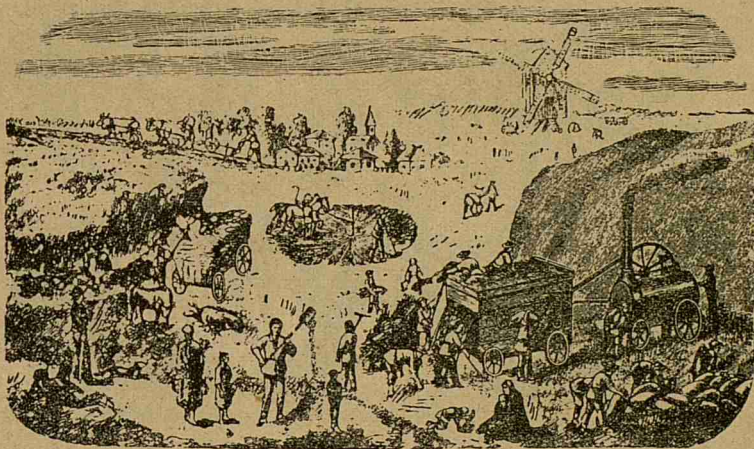
La părinți, la soră și frate

Dă-le bană și sănătate!

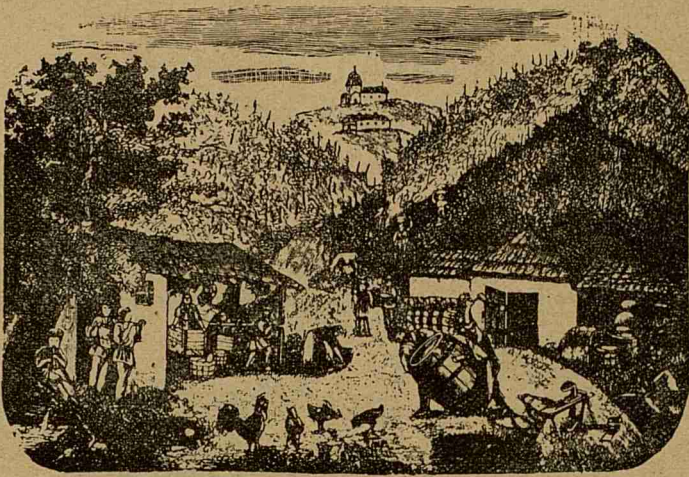
Tașcu Iliescu.

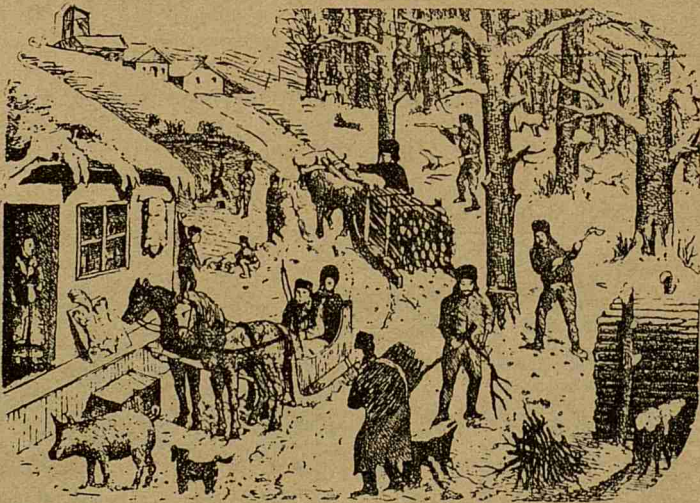
Primă - véra s'dișclid mu-
gurli mîci pi câmpu și 'nver-
zescu arburli.

Véra éste caldă. Gărnul és-
te coptu și noi îl siçirăm.

Tómna s'cópsiră pómele și
lipsésece s'li adunăm.

Iarna este arcurósă și cu
vimtu. Atumțea adunăm lém-
ne și fațim foc ca s'ne 'ncăl-
zescă.

RUGĂCIUNE

*Doamne agiută să 'nvițăm
Părinții să-lă ascultăm
Oamiñi buñi noi s'agiunđem
Limba noastră tuți s'u vrem
Cu nēsă s'tî nē 'nclinăm,
Dimăndările-ți s'avigliăm.*

*Și ași Romăna gintă
'Nvițături multe s'amintă,
Ca să s'facă multu mare,
Cu avđita numă ți are*

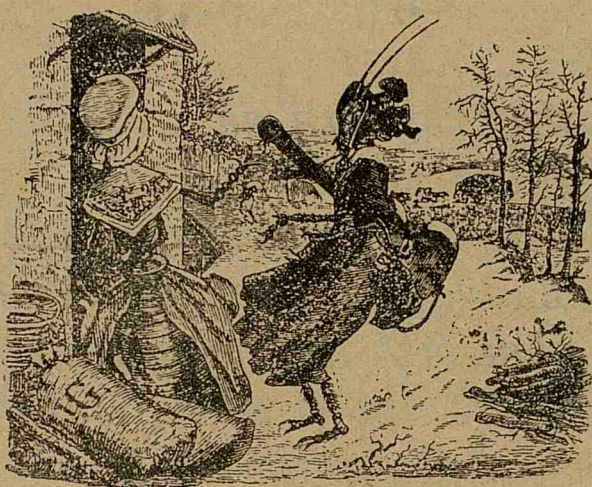
TAȘCU ILIESCU.

ȚI-AȚI TINE?

*Smelclul are 'nă căsuță
Șoric-lu 'nă cheale subțire
Pul-li au pēne și fulđi
Flitur'li au arpīte lunđi.
Spuni-mī glone și-tine añia*

*Ți-al tine ca avuție?
Și eū am bune stranle
Și mușate păpuță.
Am nica și buñi părinți,
Tată, dadă și frați vrufi.*

*Acel ți mīluēsce órșăni-li imprumu-
tă al Dumniđă.*

CEATRAFILU ȘI FURNICA

Ceatrafilu cǎntǎ tutǎ véra. Furnica tutǎ véra adunǎ iernatic ti iarnǎ.

Cǎndu vine iarna, ceatrafilu murea di fóme, cǎ nǎsǔ n'avea adunatǎ ici țiva.

Ceatrafilu s'duse s'țearǎ di la furnicǎ pu-ținǎ măcare.

Furnica lu intrebǎ:

— Ma, ți fățeai tine, aistǎ vérǎ, cǎndu eu lucram și adunam iernatic?

Ceatrafilu apǎndisi:

— Aistǎ vérǎ cǎntam tutǎ țiuǎ.

Atunțea furnica nu-lǐ deade ici țiva si-lǐ zise:

— Cǎntașǐ? 'mǐ pare ghine; tora gǐocǎ!

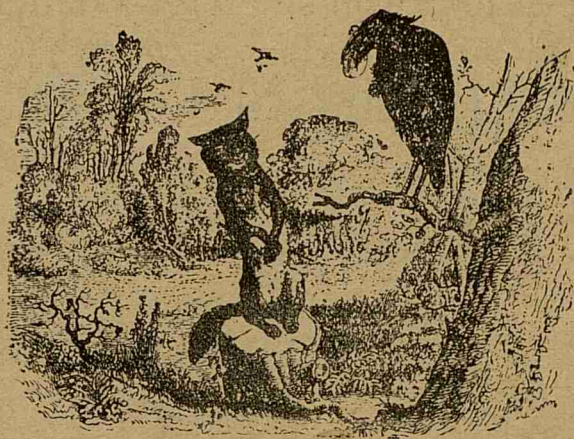
CEATRAFILU ȘI FURNICA

*Ceatrafilu tu dipărtare
'SI-tricu véra cu cântare,
Ma s' discèptă di-un' óră
Că furtuna e 'nafóră.
Și-ti măcare el nu are
La viçină a lui furnică
Alăgă cu lăcărmi strigă,*

*Și se rógă s' lu aglută,
Cu gărnuță s' lu 'mprumută,
Ca di fόμε s' nu móră
Mași pân' la primă-véră.
Furnica 'l-ascultă
Ma așice lu 'ntribă:*

*»Véra, când' eü adunam,
»Tine çi fiçei?« »Eü cântam,
»Glumbușe de-adun cu tuți.«
« - Aï cântată? Îmï pare ghine,
«Tora glócă cara s' poți,
«Și di véră fă ca mine!*

*Muliereea çi nu va s'frimintă tută
Diua 'ncearnă.*

CORBUL ȘI VULPEA

Un corbu avea aflată ună bucată mare di caș și s'avea alinată pi un arbure s'lu măcă.

Vulpea 'l vizu și vine sum arbure și-li zîse:
Çi mușat puliu ești tine!

Çi péne mușat chindisite aí! Ma că și boa-
cea ta va s'hibă tot ași di dulce (cătu ești mu-
șat tine) atumțea ești așel mai mușat puliu di
tu pădure.

Corbul pirifan di sbórăle a vulpilei vru
și spună bócea. Năs căscă dintana, și cașlu
îli căzu 'npade.

Vulpea luă caşlu şi fuzi zicândă-lui:

Vrutlu a m̃eũ corbu, 'nvéţã că linguşitorli
bănézã pi schinarea aţilor çi-lĩ pistipsescu.

Iarã m̃aratlu corbu s'bãgã aruşinat, nãirit
şi nimăcat.

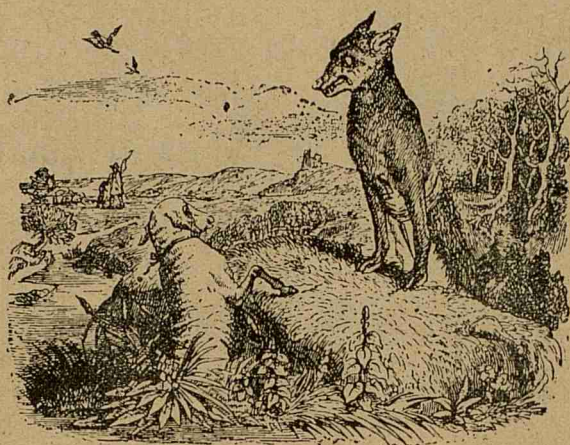
Boiulu o are limba lungã, ma nu
póte sã sburascã.

Dintr'un lemnu façi şi cruce şi lupatã.

Corbu la corbu nu şi scóte ocli.

Cãndu agiunđi tru altui casã nu poţi sã
şezi cum ţi-este vrérea; nu poţi s'măçi cum
'ţi-este gustul, nu poţi s'-dormi cum ţe-va
trup-lu.

LUPLU ȘI MIELU

Un mîel șidea la marzinea unui arău. Un lup nimăcat vine.

Vrănd s'află stipsit mîelu, ahurhi s'lu 'ncace zicănda-lui:

— Ti-çi 'mî turburî apa çi beau mine?

— Mîelu apăndisi trimurănda-lui:

— Apa cură di la afendileați cătră mine; ași că nu pot s' ță turbur apa.

— U turburî! apăndisi luplu năirit. Și anlu tricut sburaî arău di mine.

— Ma anlu tricut niçi nu iram faptu!

— Atuncea frati-tu mi sbură!

— N'am frate!

— Atuncea, zise luplu, sbură arău di mine
vėrnă soe di a ta, ică picurarlu, ică căñili.

Lipseasce s'mi rėsbun, și luplu ansări pisti
m̃ielũ și 'l măcă fără m̃ilă.

Care easte cama mare

Easte și cama sănătos.

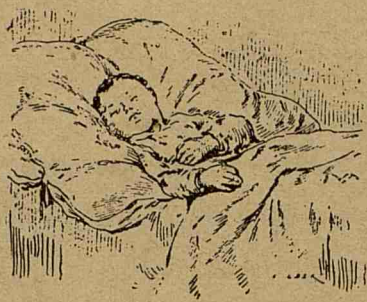
Omũlu lipsesce să se-avėglie:

la tinireșă di disfrănare,

la bărbăție de léne și

la auziatic di șclineame.

1	2	3	4	5
2	4	6	8	10
3	6	9	12	15
4	8	12	16	20
5	10	15	20	25

Chiroŭlu cãndu dormu nu  este chiro chirut, ma dormu cãndu lipseasce.

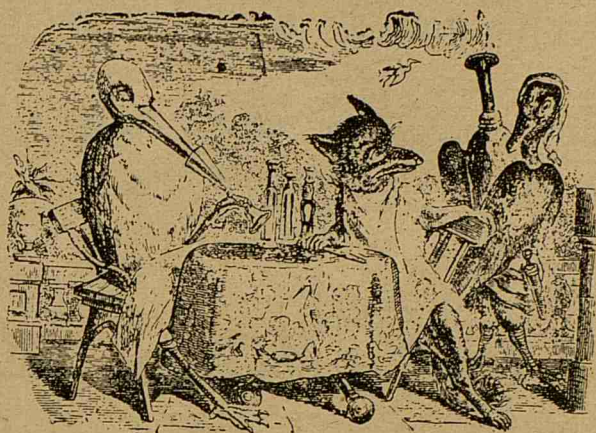
Nu dormu ziua. Dormu n optea. N optea  este tãcere mare  i  ntuneric. Tu i dormu.

RUGĂCIUNEA DINMEAȚĂLIEI

*D mne, n optea are tricutã,
Di a  era o-am vi utã,
Tine, pãrinte, mi-aviglia i
Pãnã cãndu e  durmii.*

*Ma acum mi di tipta i
La lumina mi clima i
Dã lumina ta  ireascã
Ca tu mine sã luceascã
 i tot-una s'fac e 
Vrerea-ta di Dumne- e !*

TA CU ILIESCU-CRU OVEANU.

VULPEA ȘI PILICANLU

Cuscra vulpe climă ună oră pi cuscrul pilican la measă. Ma pi measă nu ira di cât zeamă di carne, t'un pîatû largu. Pilicanlu cu dintana a lui lungă nu putu s'macă (di loc), iară vulpea limse tot pîatlu.

Ca să-și scôtă ahtea, pilicanlu, după un mesû, climă și nêsû vulpea la measă.

Și, după ți li alăvdă mîncările, 'li-li aduse pi measă.

Ghelele erau fapte di bucăți mîci di carne, băgate tu șișe cu gușea lungă.

Dintana a pilicanlui intra cu lişureaţă până 'n fundu, ma gura a vulpilei nu putea să încapă.

Pilicanlu măcă tot, iară mărata vulpe să sculă nimăcată di la measă.

*Çi nu-ți place ația
S'nu șaçi la altul.*

Multu dismîerdat-lu ficiorū ne'nvétat póte s'arēmâna.

Iara așel nipidipsitu, prucupsit nu póte s'hibă.

PETRU ȘI IOAN

Pap-lu Dimitri, cându ira aprópe di mórte, zise al Ión și Petru, hiili a lui:

«Am daŭă văçi și daŭă pate. Vi le alas «avauă».

După çi muri, Ioan zise:

Io escu cama vêrtos, io li liaŭ văçile.

A tale s'hibă, zise Petru, care éste imir și bun.

Și Ioan lo văçile iara Petru patele. Ma Ioan vindu văçile. Lo 20 galbine și s'pistipsea că easte mare amiră.

Ahurhi s' facă giumbușuri. Bea și giócă

tută zîua. Ași că, tu sone nu mai are, di ațele
20 galbine di căt fόμεa și arcórea.

Ma Petru 'și hrăni multu ghine patele.

Cu părăzili či-li amintă di pi oaole a lor,
acumpără aṽonea 2, deapoaia 6, deapoaia 20
pate.

Vindu patele, și cu părăzili či-li amintă
acumpără un vîitel, care, după doi aņi, agiurse
un boŭ mare.

Vindu boulŭ și, pără cu pără adunat, a-
cumpără un loc.

Seamină gărnu și zarzavaturī, și mai înclo
acumpără ună pădurice și cama 'nclo ună
liveade.

Și cāndu, după aiste tute, vine Ioan s'lu
veadă, bunlu Petru îli zîse :

Nu escu năirit pi tine.

Lia io di patele ameale și fă tine či feciu
eu; pata care u hrănesci, fațe cama multu di
căt vățile či li vinzi!..

FAÇIREA DOMNULUI

Domnul a nostru Isus Christos s'feaçe în çitatea Bitleem, și s'feaçe tru ună piștireaă iu avea armasă părințili a lui ti ună seară.

Aprópe di piștireaă tru care s'feaçe Domnul Christos, s'aflaú niscănți picurarî cu turmele.

Cändu s'feaçe Domnul Christos, un angel să spuse a picurarilor. Și cändu să spuse an-

gelulu di ună-oră s'feaçe lumînă mare și picurarili s'aspăreară. Iară angelulu lă zîse: nu vë aspăreați, că viñiū s'vë spun ună mare haraūa, că s'feaçe Ascăpătorlu Christos.

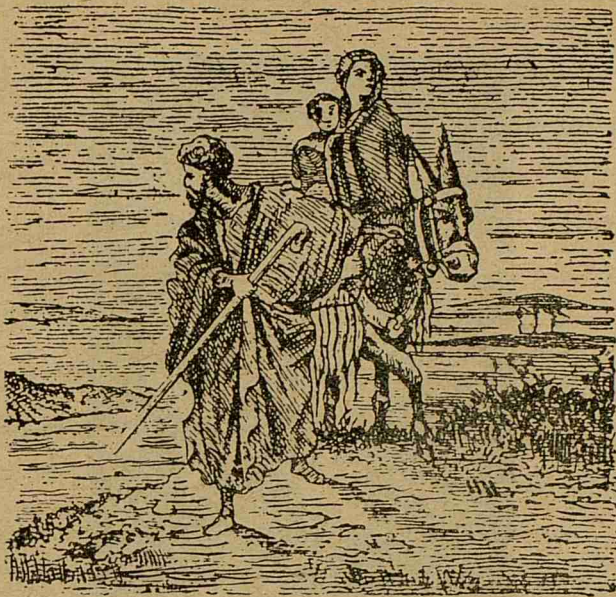
Duçiți-vë și va s'aflați un natū înfășat și băgat tu păhnie.

Deapóia, cându bitisi angelulu di sburâre, din ună-óra s'vizură pi ninga nēsū, mulți alți angeli, care cântaū și alăvdaū pi Dumniză.

Iara după çi s'dusiră angelili la çerū, picurarili s'dusiră la Bitleem și aflare aclo pi sfînta Maria, pi sfîntul Iosif și natlu infășat și băgat tu păhnie.

Tot atumțea cându s'feaçe Donnul Christos niscănti Magi di cătră arsăritlu a sórlui vizură ună stéuă mare și lumínosă și s'loară după nēsă, și s'dusiră și nēși să se 'nclină a lui.

Ma steaua îli duse mași până la Ierusalim.

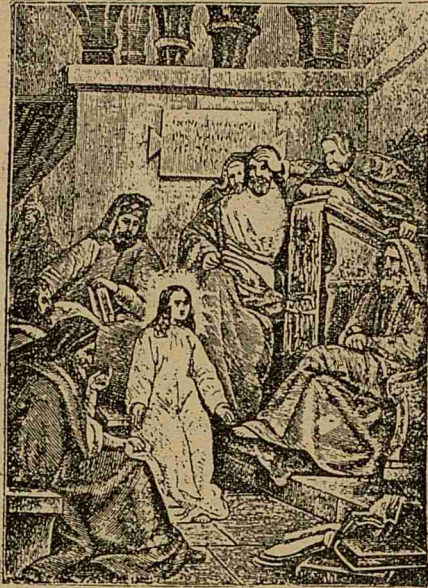

FUGA 'N EGIPTU

Irod amirăuľu, avzîndaluĩ că s'feace Iisus Cristos, îľi fu frică că s'nu hibă scos di pi scamnul amirrescu, cndu va s'facă Cristos mare.

Ti aea Irod deade ordin ca să s'vatămă tuťi ficiorľli mĩci, Ńi cu aist tapt pistipsea că va s'vatămă Christolu. Ma Dumniză, s spuse îľ vis al Iosif, si 'ľi spuse s'fugă îľ Egiptu.

Ns lu pi Snta Maria Ńi pi Iisus, tuzi in Egiptu, ascpnda-ľui cu aist tertipe di inatea al Irod.

FICȚORIMEA AL ISUS

Căndu Isus ira ficior, s'duse cu părinții a lui la Ierusalim ca s'treacă sărbătorile a Pascelui.

Ierusalimlu ira ună mare ținută și s'afla tru năsa ună biserică multu mușată.

Căndu s'bitisiră sărbătorile, părinții al Isus s'turnaū acasă.

Căndu năși 'nchisiră di Ierusalim ti acasă, pistipseaū că și Iisus vine cu năși și tri ațea

își vedeau di cale: s'duceau tot năinte și-și fă-
ceau loc pi-tu oamiņi, că ira multă lume
atumcea in Ierusalim di ti itia a sərbăto-
rilor.

După ți inșiră năși di tu mulțimea ața di
oamiņi, ved că Iisus nu easte cu năși; s'aspă-
reară multu că 'l chirură, și s'turnară napoi.

Napoi tu ținute il căftară tu tute părțile și
taman după trei zile 'l-aflară tu bisearica ața
mușată.

În bisearică Iisus stitea tu mesea 'nvitați-
lor; sbura cu năși, 'li asculta ți spuneau, 'li
'ntriba și lă apândisea cu ahătă multă scire
că tuți s'ciudiseau.

Cându 'l află părințili, lă si umple inima di
harauă și 'li spun că di trei zile îl caftă pi tu
tute locurile.

— «Ti ți mi căftați tu alte locuri zîțe Iisus,
nu sciți că io lipseasce să hiu tu casa a tatălui
a meu, tu casa al Dumniză, tu bisearică?»

După aiste, Iisus s'duse cu părințili acasă,
tu Nazaret, și aclo, lucrândalui diadun cu pă-
rințili și ascultândalui ca un fițior bun, stătu
până ți s'feace mare, până la ilichia di 30 ani.

ZÎŪA ȘI NÓPTEA

Zîua putem s'videm tute lucrurile. Zîua easte lumînă.

Nóptea nu putem s'videm ici çiva. Nóptea easte scutide.

Nóptea ca să avem lumînă lipsească s'aprimem *çeara* ică lamba.

Zîua lumina nă vine di la soare. Căndu s'face zîuă, ică *dimneața*, atuncea ease sórle.

Căndu ease sórle dimneața, zîçim că *arăsare soarle*.

Soarle ease dimneața la arăsărit și di apoaia s'duce până tu partea alantă a çerlui iu s'ascunde iara.

Căndu s'ascunde sórle zîçim: că *sórle apuse* ică *ascăpită*.

Căndu ascapită sórle zîua s'bitisească și ahurhească *noaptea*.

Soarle ascapită seara și arsare dimneața.

Scólă-te di dimneața
cara vrei s'agiunçi diparte.

PĂTIGIUNEA AL ISUS

Domnul Christos ira di ună ilichie cu sântul Ioan.

Căndu Domnul Christos ira di 30 di aņi, sântul Ioan băna pi ninga apa a Iordanlui, 'n-vița pi oamini s'hibă buņi și ascultători di dimăndăciuņile al Dumniză: lă spunea că Dum-

niză va s'pîtreacă hiilu a lui, ică pi Christos ca s'li 'nveață, cama ghine; și pi ațeli ți acăchiseaū și pistipseaū ți lă spunea năsū, îli pătiză tru apa al Iordanlūi.

Tru ațel chiro vine și Domnul Christos la Ioan ca să s'pătează.

Sântul Ioan cāndu'l vizu îl cunoscu și'li zise :

— «Tine ești cama mare di cāt mine, și tine viñi la mine ca s'ti pătez».

Di-alihea vin la tine 'lī-apāndisi Domnul Christos; pătează-mē ca s'hiū și io pătizat ca alantī.

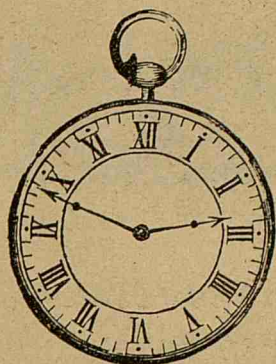
Sântul Ioan il pătiză tu apa al Iordanlūi.

Iara cāndu Iisus Christos inși di tu apă, atumțea s'avzī ună boațe din țerū zicāndalūi.

«*Aistu easte hiilu a meu ațel vrut*».

Tot tu ațel chiro să spuse și Duhlu Sāntu; vine ca un porumbu pisti caplu al Iisus. Cu aistă Ioan cunoscu că Iisus easte hiilu al Dumniză.

Sântul Ioan cā pătiză pi Domnul Iisus Christos fu climat: Ioan Pătizătorlu.

ZIŪA, OARA, ORNICLU ICĂ SĂHATEA ȘI MINUTA

Timpul ică chirolu i treae di la ună dimneaă până la ună altă dimneaă este *ună zîuă întreagă*.

Ună zîuă 'ntreagă acaă ună zîuă și ună nópte, ică ună zîuă 'ntreagă este di la un arsărit di sóre până la un altu arsărit, ică di la ună scăpitată di sóre până la altă scăpitată.

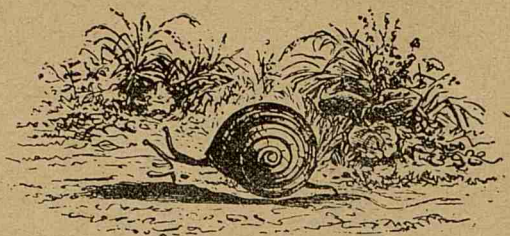
Óminili u 'npartu zîua tu 24 di óre ică săhăi.

Ca să scibă căt chiro ine ună óră, óminili muntrescu *orniclu*.

Orniclu este ună machină te misurarea chirolu ică timpulu.

Óra să 'mparte și năsă tu 60 di *minute*.

Minutele nă li *spune* tot orniclu.

*Care scie să răspundă
Cum se cliamă aceea pravdă,
Çi-are cörne mici si moli?
Çi și-pörtă casa cu năsă
Și de vërnü n'are ângusă;
Stă pit-érbă și pit-frunzë?*

STĂMĂNA ICĂ SĚTĚMĂNA

Ună bucată di timpu (chiró) di șapte zile s'cliamă *stămână*.

După çi arsări și scăpită sörle di șapte ori, ică, după çi tricură șapte dimneți și șapte serî, zîcim că tricu ună stămână.

La cathe ună di așeale șapte zile a stămânăliei, ómiñili îlî deadiră căti ună numă:

Lunë, Marți, Miercuri, Joi, Viniri, Sămbătă, Dumănică.

Așel ți se-'nfrână și gréle sbóre nu zîțe,
cu minte éste;

Așel ți-aravdă multu, mintimen s' cliamă.

*
* *

Așel ci mîluésce órfânili împrumută al
Dumniză.

*
* *

Nu ț'alasă veclili óspiți, că-așeli noili nu
scii cum va s'hibă.

FŌNTĂNA

*Din vulóga stănellei
Vezî fōntăna zinellei
La umbrata fađilor
Paltîñilor și-a brazilor*

*Pisti chetri și chitriçéle
Proscotele-arsar. ca stéle ;
Apa vîlghiră limped cură
Limba lapte'ți lasă 'n gură.*

Const. T. Belimace.

APOSTOLI-LI

După i fu pătizat di Ioan tu Iordan, Domnul Christos ahurhi să 'nveață oamiñili cum s'hibă buñi, să s'agiută uñili pi alantî la ananghe și s'bănează ghine. Năsü 'nvița pi ómiñi și lă fiea multe ghineți, vindica lánziți di turlii turlii di lángori și învîia și pi morți.

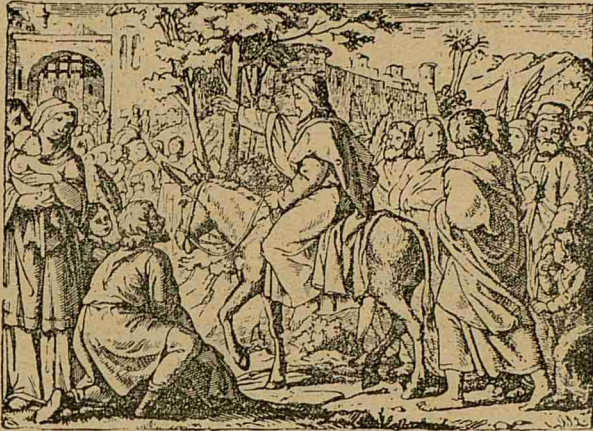
Cändu s'ducea Domnul Christos tr'ună hóră, tuți oamiñili s'avuñiseau s'lu veadă și s'li ascultă 'nvițaturile.

Di căți oamiñi il cunoscură pi Domnul Christos, s'aleapsiră vîrnă doî-spră-zace cari imnaü tot-una cu năsü, tu tute locurile iu s'ducea năsü.

Aiști sântu aeli 12 di *Apostoli*, ică *invățaceți* a lui Iisus Christos.

Năși s'climaü:

Petru, Andreü, Ioan, Iacov, hiilu al Zevedeü, *Filip, Vartolomeu, Thoma, Matheu, Iacov* a lui Alfeü, *Simon, Iuda* a lui Iacov și *Iuda* Iscarïotlu.

INTRAREA IN IERUSALIM

Tu un an, Iisus di-adun cu apostolii ai lui, s'duse la Ierusalim ca s'treacă aclo sărbătorile a Paștelui.

Pi cale apostolii li 'li adusira al Iisus ună asină (gumăriță) cu mănzul a lăi, băgară pi năsă strănie di a lor și Iisus încălică și s'duse ași până în Ierusalim.

Cându aflară că vine Iisus, tuți omișili di Ierusalim inșiră nintea lui cu harauă ca s'lu veadă.

Niscăntî și aștirnaŭ strañieles nintea lui ca s'treacă pisti năse; alți aștirnaŭ lilice și lumăchi verzî și tuți strigaŭ: «Osana, hiilu al David, «ghine este sburât ațel ți vîine tu numa a «Domnului».

Tot poporlu (laolu) fațe di Iisus di di-alihea ună sărbătoare.

Aistă serbătoare u avem și noi la «Duminica lilicelor, tu ună stămăñă ninte di Pasce.

Și la noi s'aduc lumăchi verzî la Duminica lilicelor.

MESLU ȘI ANLU

Ună bucată di timpu (chiro) di vărnă 30 ică 31 di zile s'cliamă *mesŭ*. Meslu are patru stămăñi și 2 ică 3 zile.

Ună bucată di timpu (chiro) di 12 meși s'cliamă *an*.

La cathe un di ațeli 12 meși a anlui, oamiñili deadiră căti ună numă: *Ianuariu*, *Februaru*, *Martie*, *Apriar*, *Maiu*, *Iuniu* (*Cirișar*), *Iuliu* (*Lunar*), *Avgustu*, *Septembriu*, *Octombriu*, *Noembriu*, *Decembriu*.

ISTORIE

Doi fii și una fată avea armasă ună zîuă, singuri acasă.

Dada lor l'avea zîsă ca să ședă ghine și s'hibă cu minte.

Până t'un chiró, șizură ghine.

Ma ali Marie îli vine chefea ca s'caftă niheam pi-tu çilar disi va s'află çiva ti măcare.

Intrară tu çilar și ahurhiră s'caftă tu ună dulape iu dada a lor țanea pitele și dulçeturile.

lancul ca ma mare s'alină pi dulape și u dișclise. Vizu ună chésee cu dulçeață, și a vōnea

a vonea își bagă deaștile tu chease. Di un' oară li scose di nuntru, cu sghilire mare.

Ună hărăhidă s'avea acățată di deaștit și ul chipură cu mare puteare.

Taman atumțea vine dada a lor și 'li află tu çilar.

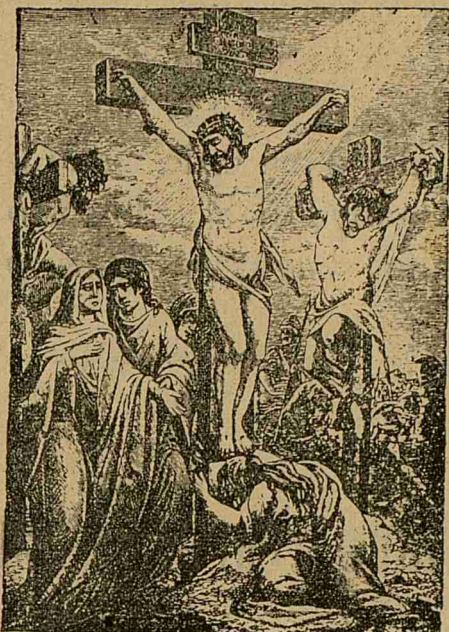
Ficiorli armasiră arușinați. S'pălăcărsiră di dada a lor și 'și deadiră sborlu că văr'n'ora nu va s'hibă lixuri.

Lixurilia asparze ominitatea.

Pită agiunulu și-'nviséză.

*Vrei să'ți spun eă care-'mă esci?
Spune-mă cu care ti'nsofești?*

*Minciunași antânăia ora
Nu ti cred a doa ora!*

PĂTIMIRILE ȘI BĂGAREA AL ISUS PI CRUȚE

Ascherlazili (soldații) anăgășiți di Arhieri și di cătră Farisei, loară pi Iisus, 'l bătură ; 'li băgară pi cap ună curună di schiņi și di apoia 'l-u timsiră pi ună cruțe mare di lemn; lu'ncărfusiră cu penurī tu palme și tu cicioare ; di-apoia sculară cruța 'n sus, u hipsiră ghine tu loc si'l-alăsară ași spinzurat până muri.

Iisus avea spusă a apostolilor a lui că năsū va s'moară, ma tu a treia zîuă va să 'nviază.

Di-ună óra cu Christos băgară pi cruce și doi furī, pi alte dauă cruçi, unlu la 'ndreapta și alantu la stānga al Iisus Christos.

Ziūa cāndu'l bagară pi Iisus pi cruce ira Vineri.

IMPĂRȚIREA TIMPULUI (CHIROLUI)

Anlu are 365 ică 366 di zile, ică 12 *meși*.

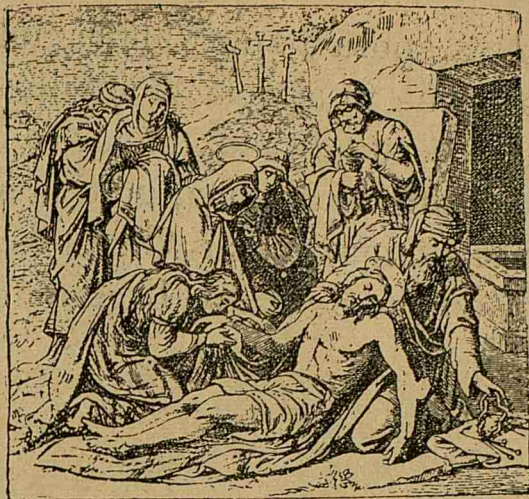
Meslu are 30 ică 31 di zile, ică 4 *stămāni* și 2 ică 3 *zile*.

Stămāna are 7 *zile*.

Ziūa are 24 di oare (săhāți).

Oara are 60 di *minute*.

Meslu Februarie are 28 ică 29 di *zile*, și ti ațea îli și zice *Șcurtul*.

INGRUPAREA AL ISUS

Vineri cătră séră, Arhiereili s'dusiră la Pilat, și-l spusiră că nu éste ghine ca s'armână ti Sămbătă ningrupați acela di pi cruce, si-l pălăcărsiră s'da ordin (diatavie) ca s'li 'ngrópă.

Pilat pitricu 'ndoi soldați, pi muntele Golgota, iu ira Iisus pi cruce.

Căndu agiumsiră soldațili pi munte, acela doi furı nu aveau mórtă, nica, și ca s'mórá, cama avońea lá frămsiră fluérelle a cicíořelor.

Al Iisus nu 'lı frămsiră fluérelle a cicíořelor că năsü avea mórtă; ma ca s'véadá disi muri, un soldat 'lu 'nțápă cu sulița tu cóstă di iu cură sánzi și apă. Ași s'vizu că ira mortu.

Vineri seara vine Iosif di Arimatea și cu Nicodim, dipusiră pi Iisus di pi cruce, lu 'n-grupară tr'un mărmintu di cheatră și băgară ună cheatră mare pisti mărmintu.

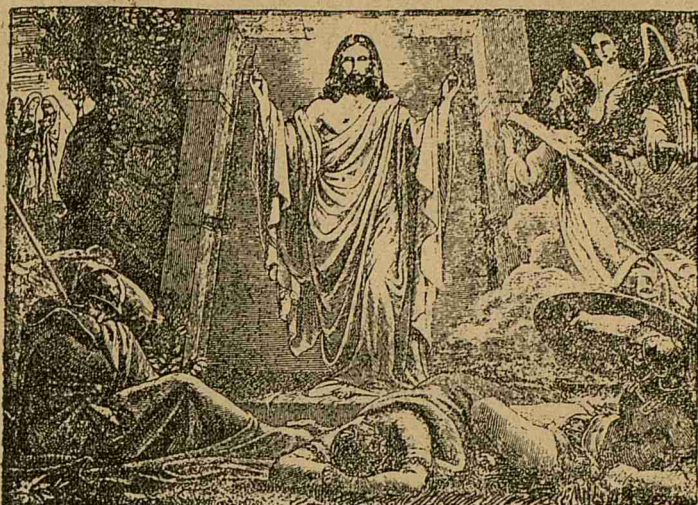
Archiereili și Fariseili s'pălăcărsiră di Pilat, di băgă soldați, ca s'aveaglie mărmintul, ca s'nu vină apostolii-li al Iisus ca s'lu fură di-tu mărmintu și di-apoايا s'zică că 'nvie.

MURGUL

*O, lai murgu, frate bun
Până tora fum de-adun,
De-aŭa-ninte nu va s' him,
C' amindoili aușim.
Aușaticlu e greŭ,
O, lai murgu, fratele-a mēŭ:
Tute oșele-mi mi dor
Și duchescu că va s' mor.
Aide murgu, aide frate,
Aide și-voi lilice tôte,
Aide s' mērdim tu-eta 'lantă,
Hai s'aflăm nă bană altă.*

CONST. T. BELIMACE.

Înmușitarea a tinerilor este mintimena și măriia bătrânilor perulu căruntu.

INVĂIAREA AL ISUS

Isus fu băgat pi cruce Vineri. A treia zîuă, ică Duminică, di cu dimneța, Maria Magdalena și cu alte mulieri s'duc la mărminu; ma cându agiungu aclo ved cheatra arăsturnată di pi mărminu și un angel imbrăcatu tu strañie albe, șizëndalu pi cheatra, lă zîçe:

Nu ma căftați pi Christos, nu este aua; *Christos învîe.*

Christos avea 'nveată cu niheam cama ninte.

Un angel avea sculată cheatra di pi mărminu, și Christos inși; iara soldați 'li s'aspăreară, și armasiră ca morți di frică.

Noi sîrbăm învîierea a Domnului nostru
Iisus Christos tu *Duminica Pascilor*.

ERNIÛLU

*Vine tòmna și cu ploïle,
Tuți Armăñili fug cu oïle.
Fug diparte, ca s'ïernéqă,
Că ma multu nu s'bănéqă.
O lai neguri, neguri gróse,
Și de vimturi furtunóse
Ërba tută lai 'npade,
Și cu frunța care cade
Pi tu vulógile mușate,
Vérsă niorili cu gáléta.
Điúa plóie, nóptea arcóre,
Di mărata pravdă móre.
Sghiară oïle, urlă căñili;
Fug mărățili, fug Armăñili
Cu fumelile pi-tu căliuri,
Pisti cãmpuri, geñi și vãliuri.
Sănătate, munte frate,
T'alasă-ațja oïle tute,
Care 'n tine aũ bãnată.
S'ti află ghine tu turnată,
Di tu a ierñiului amar!
Óră bună și-calea 'mbar!*

CONST. T. BELIMACE.

Pâinea este albă

Lâinea este albă

Calu este mare

Calul este mare

Cănele este arău

Câinele este rău

Noi him ficiozi

Noi suntem copii

Pâinea-calul-câinele-copii

Ficiozili sântu mintimeñi

Copii sunt cu minte

Eu escu mintimen

Eu sunt cu minte

Tine ești linivos

Tu ești lenes

Năși s'duc 'nașoară

Ei se duc afară

Năsū este 'n grădină

El este în grădină

Eu tu el noi voi ei

Sunt ești este suntem sunteți sunt

Iu s'duce Ghiorghi?
Unde se duce Gheorghe?

Ghiorghi s'duse diparte
Gheorghe s'a dus departe

Di iu vine Maria?
De unde vine Maria?

Maria vine di tu hóra vicinã
Maria vine din satul vecin

Cât chiró stătu Maria acolo?
Cât timp a stat Maria acolo?

Unde se duce Maria

Acolo a stat Gheorghe

Dada armase la noi

Mama a rămas la noi

Noaptea este întunecic

Noptea este întunerec

Si ceru sântu multe steale

Le cer sunt o multime de stele

Stealele sântu mușcate

Stelele sunt frumoșe

Mama este bună

Noaptea este frumoasă

Sunt multe stele

Ziua soarele este pe ceru

Ziua soarele este pe cer

Soarele 'ncălzește locul

Soarele încalzește pământul

În grădina cresc lilice

În grădina cresc flori

Lilicile sânt mușcate

Florile sunt frumoase

Florile cresc în grădină

Sórele luminează florile frumoase

Pământul este mare

Eu vîn dimineața la sculie

Eu vin dimineața la scólă

La sculie vînim să 'nvițăm carte

La scólă venim să învêțăm carte

Noi 'nvițăm Românește

Noi învêțăm Românește

Noi știm rugăciuni

Noi știm rugăciuni

'Nvițai s'ghînvăsescu

Am învêțat să citesc

Citește și scriu Românește

România este frumoasă

Noi ghiuvăsim pe carte

Noi citim pe carte

Tine 'nvițași să scrii?

Tu ai învățat să scrii?

Dadă-mea îmi pitricu ună carte

Mama mea mi-a trimis o scrisoare

Vinu așia ca s'ughivăsim

Vino aci ca s'o citim

Citim pe cărți frumoase

Am citit scrisoarea mamei

Este scrisă Românește

Caprele vin sgherândului

Caprele vin sbierând

Boii s'dipun la apă

Boii se cobor la apă

Oile s'duc după picuraz

Oile merg după păstor

Picurazul le cântă cu flueara

Păstorul le cântă cu fluerul

Boii, oile și caprele se duc la apă

Păstorii vin în urmă

Păstorii cântă

Duminică este sărbătoare

Duminecă este sărbătoare

Atuncea va s'încarzim la biserică

Atunci vom merge la biserică

Tine vrei s'vini cu noi la biserică?

Tu vrei să vii cu noi la biserică?

La biserică va s'ne' nclinăm la Dumnezeu

La biserică ne vom închina lui

Dumnezeu

*Noi va s'ne' nclinam la Dumnezeu ca
s'da lana hăriösă a părinților a noștri*

*Noi ne vom ruga lui Dumnezeu ca
să dea viața veselă părinților noștri*

*Măsu ascultă ruga a fiilorilor
mintimeñi*

*Densul ascultă rugăciunea copiilor
cu minte*

*Dimneța va s'mearzim cu cucia
Dimineata vom pleca cu căruța*

*Va s'mearzim cu cucia 'ncărcată
Vom pleca cu căruța încărcată*

Cucia u trag cali

Căruța o trage caii

Mihali vine cu gumari

Mihai vine cu măgari

Gumarili au sămare grele

Măgarii au samare grele

Mihali 'ncălică pi gumar

Mihai a încălecat pe măgar

Căruța merge repede

Măgarii merg încet

GRIVEI

Vino cu mine să ne jucăm cu Grivei.	Țin cu mine s'ne agiu- căm cu Grivei.
Grivei este un câine cu minte.	Grivei este un câine min- timen.
Căinele păzește curtea. Noaptea latră când vin hoții.	Cănele aveaglie uborlu. Noaptea alatră cându vin furî-li.
Lui Grivei îi este fome. Să-i dăm puțină pâine. Grivei mănâncă pâine. Cheamă câinele: Grivei, vino încoa! Privește cum dă din códă!	Al Grivei'li este foame. S'li dau puțină pâne. Grivei măcă pâne. Cleamă cănele: Grivei vinu 'ncoa! Muntrea'l cum își mină coada...

PISICA

Pisica vine încet.

Ea voește să prindă un șórece.

Șórecele este mic, el nu știe că pisica vine ca să'l prindă.

Pisica pândește șórecele.

Șoricelul a văzut pisica; el vrea să fugă.

El se repede spre gaura lui dintre scânduri.

Dar gaura este de parte. Pisica l'a prins și'l mănâncă pe bietul șórece.

Cătușea vine pi anarga.

Năsă va s'acață un șoaric.

Șoariclu este mic, nės nu știe că cătușea vine ca s'lu acață.

Cătușea aveaglie șoriclu.

Șoriclu vizu cătușea. Nėsü va s-fugă.

Nėsü s'a vüñiseășce cătră casa lui di pi tu scânduri. Ma casa 'l' este diparte. Cătușă 'l acață și 'l măcă pi măratlu șoaric!

RUGĂCIUNEA AMIRĂREASCĂ

Tatăl a nostru care esci în  er, s' viseasc  numa a ta, s' vin  amir rillia a ta, s' fac  vrea-rea a ta, dup  cum  n  er a i  i pisti loc; p -nea a noastr  a ea di tute zilele, d -n -o a nau  ast - i  i n  liart  stepsurile a noastre, dup  cum liert m  i noi a stipsi ilor a no tri;  i nu n  du pi noi la c rtire, ma n -aveaglie  i a el ar u.

C  a ta easte amir rilea  i putearea a Tat lui  i a Hililui  i a Spiritlui S ntu, tora  i totuna,  i tu eta etelor. Amin.

RUGĂCIUNEA  MPĂRĂTEASCĂ

Tat l nostru carele e ti  n ceruri, sfin easc -se numele t u, vie  mp r tia ta, fac -se voea ta, precum  n cer a a  i pe p m nt; p inea noastr  cea de toate zilele, d ne-o nou  ast -zi  i ne iart  nou  gre alele noastre, precum  i noi iert m gre i ilor no tri;  i nu ne duce pe noi  n ispit , ci ne izb vesce de cel r u.

C  a ta este  mp r tia  i puterea Tat lui  i Fiului  i Duhului Sf nt, acum  i pururea  i  n vecii vecilor. Amin.

PROVERBE

Să nu hii estin la fărină și scumpu
la tărță

*Să nu fii estin la făină și să te
scumpești la tărțe*

Nu tute muscile fac miere
Nu tute muștele fac miere

Nu s'aspere lupul di chélea óiliei
Nu se sperie lupul de pielea óei

Până nu s'adară foclu, fumlu niçi că
nu s'vêde

Până nu se face foc, fum nici că se vede

ANGUCITORI

Patru frați gémiņi criscuți
Tr'ună cămeășă invescuți. (?)

Patru frați gemeni crescuți
Într'o cămașe îmbrăcați. (?)

TELESCUL

F I N E

www.digibuc.ro

Prețul 95 bani, — ică 5 groși.